

UZASADNIENIE

punktu 2 wyroku

Wyrokiem z dnia 30 listopada 2020 r., wydanym w sprawie z powództwa Banku (...) Spółki Akcyjnej w W. przeciwko D. W. o zapłatę, Sąd Rejonowy w Kutnie zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 16.883,85 zł z odsetkami maksymalnymi za opóźnienie od dnia 8 stycznia 2020 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 272,54 zł tytułem zwrotu kosztów procesu z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od kwoty 250,00 zł za czas od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty.

Pozwana zaskarżyła powyższy wyrok w całości, wnosząc o jego zmianę poprzez rozłożenie zasądzzonego świadczenia na raty w kwotach po 200,00 zł miesięcznie, płatnych do końca miesiąca i nieobciążanie pozwanej kosztami postępowania przed Sądem I instancji, ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, a także o zasądzenie od powoda na swoją rzecz kosztów postępowania według norm przepisanych, zarzucając błąd w ustaleniach faktycznych poprzez uznanie przez Sąd I instancji, iż pozwana przebywająca na świadczeniu chorobowym nie jest w stanie spłacać rat kredytu oraz naruszenie art. 233 k.p.c. przez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego i jego nieprawidłową ocenę, niezgodną z zasadami prawidłowego rozumowania i doświadczeniem życiowym, poprzez ustalenie przez Sąd, iż trudna sytuacja pozwanej nie pozwala na rozłożenie świadczenia na raty oraz nieobciążanie jej kosztami procesu, w sytuacji gdy choroba pozwanej i jej sytuacja materialna jest szczególnie uzasadnionym wypadkiem.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o jej oddalenie z zasądzeniem od pozwanej na swoją rzecz kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Wprawdzie apelacja została oddalona, co oznacza, że skarżąca przegrała sprawę także na tym etapie postępowania, jednak w ocenie Sądu odwoławczego zachodzi w rozpoznawanej sprawie szczególnie uzasadniony wypadek w rozumieniu art. 102 k.p.c., który uzasadnia odstępianie od wyrażonej w art. 98 k.p.c. zasady odpowiedzialności za wynik procesu i nieobciążanie pozwanej obowiązkiem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego. Jak wielokrotnie wskazywał Sąd Najwyższy, ustawodawca nie wskazał, nawet przykładowo, jakie okoliczności należy uznać za szczególnie uzasadnione w rozumieniu art. 102 k.p.c., więc ocena tej kwestii pozostawiona została uznaniu sądu, który jednak, ze względu na wyjątkowy charakter przepisu, musi wyklądać go ściśle i stosować jedynie w rzeczywistości „szczególnie uzasadnionych wypadkach”. Dla oceny tej może mieć znaczenie całokształt okoliczności sprawy, w szczególności: stan majątkowy stron, ich sytuacja życiowa, sposób prowadzenia i przygotowania procesu, charakter sprawy czy uzasadnione, subiektywne przekonanie strony o zasadności jej roszczeń. Sposób skorzystania przez sąd orzekający z art. 102 k.p.c. jest jego suwerennym uprawnieniem jurysdykcyjnym i tylko do jego oceny należy, czy wystąpił szczególnie uzasadniony wypadek w rozumieniu tego przepisu. Dokonywana ocena ma charakter dyskrecjonalny, oparty na swobodnym uznaniu, kształtowanym własnym przekonaniem oraz oceną okoliczności rozpoznawanej sprawy (tak np. w orzeczeniach Sądu Najwyższego z dnia 23 maja 2012 r. III CZ 25/12 lub z dnia 24 stycznia 2013 r. V CZ 71/12).

Sąd II instancji zważył w rozpoznawanej sprawie, że D. W. zatrudniona jest w przedsiębiorstwie swojego męża, jednak nie może obecnie świadczyć pracy zarobkowej w związku z nawracającymi zaburzeniami depresyjnymi. Kontynuuje leczenie psychiatryczne oraz farmakoterapię po ponownym pogorszeniu stanu psychicznego od grudnia 2019 r., na którą to okoliczność przedstawiła odpowiednie zaświadczenie, jest z tego powodu na zwolnieniu lekarskim i otrzymuje zasiłek chorobowy w wysokości ok. 1.640,00 zł. Ze składanych w sprawie jej oświadczeń majątkowych wynika, że jej mąż również osiąga bardzo niskie dochody, bo jedynie w kwocie 1.000,00 zł miesięcznie, co oznacza, że przychody ich gospodarstwa domowego z ledwością mogą wystarczyć na zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych jego

członków. Skarżąca nie posiada także żadnych oszczędności, za to współmałżonkowie mają wielotysięczne zadłużenie z tytułu kredytów i pożyczek. Bardzo zły stan majątkowy D. W. spowodował, że w toku postępowania została zwolniona od kosztów sądowych w zakresie opłaty stałej od wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku oraz opłaty od apelacji od tego orzeczenia; zważyć trzeba ponadto, że wskutek zastosowania przez Sąd I instancji zasady odpowiedzialności za wynik procesu została obciążona obowiązkiem zapłaty na rzecz pozwanego kwoty 272,54 zł wraz z odsetkami. Jednocześnie odnotować warto, że w toku postępowania D. W. nie utrudniała jego przebiegu w jakikolwiek zakresie, w szczególności nie zaprzeczała twierdzeniom faktycznym powołanym przez stronę powodową na uzasadnienie dochodzonych roszczeń, wnosząc jedynie o rozłożenie jej zadłużenia na raty.

Biorąc zatem pod uwagę postawę skarżącej w trakcie postępowania w sprawie niniejszej, jej niskie dochody, brak oszczędności i wysokie zadłużenie, a zwłaszcza mając na względzie jej zły stan zdrowia, który dodatkowo utrudnia jej należytą dbałość o własne interesy i przyczynia się do pogorszenia sytuacji majątkowej, z drugiej zaś strony stwierdzając, że zastosowanie art. 98 k.p.c. skutkowałoby obciążeniem D. W. obowiązkiem zwrotu na rzecz powoda kosztów wynagrodzenia profesjonalnego pełnomocnika w kwocie 1.800,00 zł [§ 10 ust. 1 pkt. 1 w związku z § 2 pkt. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokacji (Dz. U. z 2015 r., poz. 1800 ze zm.)], a zatem w wysokości rażąco wysokiej w porównaniu z osiąganymi przez nią dochodami, Sąd II instancji jest zdania, że nieodstąpienie od obciążenia pozwanej tymi kosztami jawiłoby się jako rozstrzygnięcie niesprawiedliwe i sprzeczne z zasadami słuszności – wobec czego w przedmiocie kosztów postępowania apelacyjnego orzeczono zgodnie z dyspozycją art. 102 k.p.c.